

Verkiezingen in Duitsland, toen en nu

Gastcolumn

Columns - 12 juli 2002

(12 juli 2002) Het was herfst 1980 toen ik als kersverse correspondent voor mijn eerste verkiezingsreportages op pad ging in Duitsland. Voor het eerst kwam de lijsttrekker van de christen-democraten uit de CSU-hoek, dus uit Beieren. [Franz Josef Strauss](#) wilde het opnemen tegen [Helmut Schmidt](#) die toen als SPD-kanselier nog stevig in het zadel zat.

van Bert Tigchelaar

Nu, 22 jaar later, zijn er weer verkiezingen en pas nu krijgt opnieuw een CSU-kandidaat uit Beieren een kans om de zittende SPD-kanselier te verslaan. Dit keer is het Edmund Stoiber zelf, de tassendrager van Strauss. Stoiber is inmiddels minister-president in Beieren, maar een Beier met de uitstraling van een stijle Pruis. Hij daagt Gerhard Schröder uit, de man uit Hannover die ooit voorzitter was van de linkse *Juso's*, de jonge socialisten. In 1980 was Schröder zelf de brutale jongeling die het aandurfde kritiek te hebben op Helmut Schmidt vanwege het NAVO-dubbelbesluit, de mogelijke plaatsing van Pershings en kruisraketten, atoomwapens, midden in West-Europa.

Duitsland is na 22 jaar een ander land geworden, door de hereniging een groter land, maar ook politiek een zelfbewuster land, met Berlijn als hoofdstad midden in Europa. Met Schröder en Fischer regeert een andere generatie, een naoorlogse generatie. Ook de verkiezingscampagnes zijn anders. Het zijn media-events geworden, een groot televisiecircus in een 'tele-demokratie'. De uitstraling is belangrijker dan de inhoud; het gaat erom hoe iets overkomt en hoeveel kijkers kunnen worden bereikt. Er worden zelfs twee rechtstreekse televisieduels tussen Schröder en Stoiber georganiseerd. Of dit alles de inhoud ten goede komt, is nog maar de vraag, maar iedereen, ook buiten Duitsland, heeft op deze manier wel de mogelijkheid om de campagne te volgen. Dit zou zeker voor politici en journalisten in Europa verplicht moeten zijn, want de uitslag op 22 september is bepalend voor de politieke en economische ontwikkeling in Europa.

Bert Tigchelaar is tot deze zomer Duitsland-correspondent voor de [NOS](#)

[Edmund Stoiber website](#)

[Biografie Schröder](#)

[Biografie Helmut Schmidt](#)

[Biografie Franz Josef Strauß](#)

[ZDF](#)

[Wahlkampf 2002](#)

[Erstes Interview-Duell](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2805/verkiezingen-in-duitsland-toen-en-nu>